

סיפורים נפלאים לילדים

פֶּרֶשֶׁת מִקֵּץ

"וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֵף... אֶת הָאֱלֹקִים אָנִי יֵרָא" (מה, ח)

אָמְרוּ חֲזוֹ"ל בַּמִּדְרָשׁ (בַּמִּדְבָּר רַבָּה כב, א): אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ תִירָא' (דְּבָרִים ו) – שֶׁתְּהֵא בְּאוֹתָם שֶׁנִּקְרְאוּ יֵרָאִי אֱלֹקִים... וַיֹּסֵף, דְּכַתִּיב: אֶת הָאֱלֹקִים אָנִי יֵרָא'.

מָה הַמִּיחָד בִּירְאָתוֹ שֶׁל יוֹסֵף, עַד שֶׁחֲזוֹ"ל מְבִיאֵם אוֹתוֹ כְּדִגְמָה שֶׁל יִרְאָת שָׁמַיִם? יֵשׁ עַל זֶה פֶּשֶׁט מְתוּק: יֵרָא שְׁמַיִם אֲמַתִּי הוּא זֶה הַיֵּרָא אֶת ה' לֹא רַק כְּשֶׁהַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֲלוּ לְמִישְׁרֵינִי, אֲלֹא בְּכָל הַמַּצָּבִים – גַּם כְּשֶׁלֹּא כָּל כֶּךָ טוֹב, גַּם כְּשֶׁקָּשָׁה – הוּא נִשְׁאָר שָׁלֵם בִּירְאָתוֹ.

בַּמִּדְרָשׁ (יִלְקוּ"שׁ יחֲזַקְאֵל רִמְזו שְׁעו) כְּתוּב עַל נְבוּכַדְנֶצַּר, שֶׁכְּשֶׁרָאָה אֶת חֲנַנְיָה, מִישָׁאֵל וְעֲזַרְיָה יוֹצֵאִים מִכַּבֶּשֶׁן הָאֵשׁ, בָּא לְהַגִּיד שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, "וְאֶלְמְלִי לֹא בָּא מִלֶּאךָ וְסָטְרוֹ עַל פִּיו – בִּקְשׁ לְגִנוֹת כָּל שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁאָמַר דָּוִד בְּסִפְרֵי תְהִלִּים".

כְּלוּמַר, אֲלוֹ לֹא סָטְרַת הַמִּלֶּאךָ עַל פִּיו – הַשִּׁירָה שֶׁל נְבוּכַדְנֶצַּר עֲלוּלָה הִיְתָה לְהַחֲשֵׁב יוֹתֵר מִפְּרָקֵי הַתְּהִלִּים שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ ע"ה!

תָּמָה רַבִּי שְׁבִתִּי יוֹדְלֵבִיץ זצ"ל: מִדּוּעַ סָטְרַת לֹא הַמִּלֶּאךָ עַל פִּיו? הֲרֵי הוּא רָצָה לִזְמַר שִׁירָה; זֶה עוֹלָם הַבְּחִירָה – שֶׁיִּנְיָחוּ לוֹ לְשִׁיר!

וּבֵּאֵר רַבִּי שְׁבִתִּי פֶּשֶׁט נִפְלָא: אֵינִי הַכּוֹנֵה שֶׁהַמִּלֶּאךָ עָצַר אוֹתוֹ מִלְּשִׁיר, כּוֹנֵת הַמִּלֶּאךָ הִיְתָה לְנִסּוֹתוֹ – קִבְּלָתָּ מִכָּה עַל פִּיהָ, הָאֵם

"וְלִהְיֵיב כְּסִפְיָהֶם אִישׁ אֶל שִׁקּוֹ" (מב, כה)

הַגְרִי"ז מְבַרֵּיסק זצ"ל הִזָּה צָרִיךְ פַּעַם לְשַׁלַּח מִכְתָּב לְאַרְץ בְּעִנְיַן חֲשׁוֹב וְדַחוּף. הַגְרִי"ז רָצָה לִדְאָ שֶׁהַמִּכְתָּב יִשְׁלַח בִּיָּאוֹת. הוּא קָרָא לְאָדָם אֶחָד, הַפְּקִיד בִּידּוֹ אֶת הַמִּכְתָּב, וְנָתַן לוֹ שְׁטַר כֶּסֶף בְּסָכּוּם רַב עַל מְנַת לְשַׁלֵּם עַל הַמְּשֻׁלּוּחַ.

הַתְּפִלָּא הָאִישׁ וְשָׁאֵל: "רַבְּנוּ, הֲלֹא שְׁלִיחַת הַמִּכְתָּב עוֹלָה סָכּוּם מוּעָט מְאֹד, מִדּוּעַ נָתַן לִי הָרַב סָכּוּם כֹּה גָדוֹל? אִם אֵין בְּיָדִי הָרַב מְטַבְּעוֹת – אֲשַׁלֵּם אֶת הַמְּשֻׁלּוּחַ מִכִּיסִּי, וְהָרַב יִחְזִיר לִי בְּפַעַם אַחֲרָת".

נִעְנָה הָרַב בְּחִיּוֹךְ וְאָמַר: "לֹא וְלֹא. אָנִי מַעֲנִין שֶׁתְּשַׁלֵּם עַל הַמְּשֻׁלּוּחַ דּוֹקָא בְּשְׁטַר שְׁנִיתִי לָךְ, וְתִבּוֹא לְהַחֲזִיר לִי אֶת הָעֵדָף. כֶּךָ אֲדַע בּוֹדָאוֹת שֶׁבְּצִעַתְךָ אֶת הַשְּׁלִיחוֹת!"

הוֹסִיף הָרַב וְהִסְבִּיר: "דֶּרֶךְ זֶה לְמִדַּתִּי מִיּוֹסֵף הַצַּדִּיק. מִדּוּעַ הִכְנִיס יוֹסֵף אֶת הַכֶּסֶף חֲזָרָה לְאַמְתָּחוֹת אֲחִיו? יוֹסֵף רָצָה לִדְאָ שֶׁאֲחָיו יִחְזְרוּ לְמִצְרַיִם. הוּא יָדַע שֶׁהָאֲחִים הַקְּדוּשִׁים לֹא יִחְזְקוּ בִּיָּדָם סָכּוּם כֶּסֶף שֶׁאֵינָנו שִׁיךְ לָהֶם, וְעַל כֵּן יָשׁוּבוּ לְמִצְרַיִם לְהִשְׁבִּיבוֹ".

(סְפוּרֵי צִדִּיקִים)

לְעִי"נ הַרְה"צ

ר' פִּנְחָס בֶּן ר' בְּנִימִין בִּינוּשׁ רוֹזֵנְבוּים זצוק"ל

כ"ו בְּנִיסָן תשע"ז

עדין תמשיך לשיר?

אם הפסקת - השירה שלך אינה בדרגתו של דוד המלך.

דוד המלך קבל מכות על גבי מכות והמשיך לומר שירה: ברח משאול, ואמר שירה. בנו הולך להרג אותו, ואמר שירה. ואתה? אחרי "פראסק" אחד מפסיק לומר שירה? גי געזונטער היט, אינך דוד המלך!

ממילא, אומר ה"כתב סופר", זו כונת המדרש: שתהא ירא שמים כיוסף.

ירא שמים הוא זה שירא שמים בכל המצבים. כשהולך לו טוב - יודע שזה לא מעצמו, הכל מהרבונו של עולם, וכשלא הולך לו - גם זה ממנו יתברך.

בכל המצבים הוא ירא את ה', כמו יוסף הצדיק שאמר: "את האלקים אני ירא" - גם כשהאלוקים, מדת הדין.

בכל המצבים - מלך, עבד, בית האסורים - תמיד נשאר יוסף תמים ביראתו, ללא שנוי. (יחי ראובן)

הנצחה תשפ"ו

בבית האחרון של הפיוט "מעוז צור ישועתי", נכתב כך: "חשף זרוע קדשה, וקרב קץ הישועה. נקם נקמת דם עבדיה, מאמה הרשעה. כי ארכה לנו הישועה, ואין קץ לימי הרעה..."

בפיוט זה אנו מבקשים שהקב"ה יגלה את כוחו הגדול, ילחם באויבינו, יקרב את זמן הגאולה, וינקם את נקמת דם בני ישראל שנשפך על ידי מלכות אדום הרשעה, כי תקופת גלות אדום התארכה לנו יותר מיתר הגלויות, ואין בכוחנו להמתין עוד. בתפלה על ארך הגלות ראוי היה להזכיר "כי ארכה לנו הגלות", ואלו בפיוט נאמר "כי ארכה לנו הישועה". מה פשר הדבר?

רבי אברהם הערצל (נחלת אברהם, עמוד תקצו) הסביר את הדברים על פי משל: מעשה ראובן שלוח מעות מחברו, וקבע את מועד הפרעון לראש חדש חשון, מפני שחשב שעד אז יוכל להחזיר את החוב. בהגיע ראש חדש חשון התברר לראובן שאינו יכול להחזיר את החוב.

באותו יום פגש ברחוב ידיד אחר וספר לו את צרתו. נכמרו רחמיו עליו והלוה לו את הסכום הדרוש שיוכל להחזיר את חובו, והוא יחזיר לו כעבר חדש.

ברם, גם כעבר חדש לא הצליח ראובן לפרע את ההלוואה החדשה, והוא פנה לידיד נוסף... וכך במשך שנים גלגל את ההלוואה מחדש לחדש, ובהאצו לחלות את פניהם של ידידיו.

אפשר להסתכל על ראובן כבר מזל שנושע פעמים רבות, אך האמת היא כי לישועה האמתית לא זכה, שכן לא עלה בידו להשיג סכום שיהיה שלו באמת ולפרע את ההלוואה לצמיתות.

כך אנו מתפללים ומתחננים לקב"ה: "כי ארכה לנו הישועה" - כבר אלפי שנים אנו מתגלגלים על ידי עזרתו של הקב"ה מישועה לישועה, נחלצים בעור שנינו מיון, מרומי, ממסעי הצלב, מהמסלמים, מגרוש ספרד, מהארופאים - וממשיכים לשרוד.

אבל רבונו של עולם! אף שהישועות המתגלגלות הללו מחזיקות אותנו בחיים - לא מצאה היונה מנוח לכף רגלה, אחת ולתמיד. בכל פעם אנו זקוקים לישועה אחרת.

אבינו, אב הרחמן - "חשף זרוע קדשה וקרב קץ הישועה... כי ארכה לנו הישועה" - הקדם והבא במהרה את הישועה השלמה והסופית!

א גוט שבת